

Mijne Heeren Directeuren, Curatoren, Professoren en Lectoren, Dames en Heeren Doctoren en Studenten, en voorts Gij allen, die door Uw aanwezigheid blijk geeft van belangstelling in de Vrije Universiteit en aan de plechtige herdenking van haar geboortedag luister bijzet,

Zeer geachte Toehoorderessen en Toehoorders!

De Vrije Universiteit treedt op dezen dag haar zestigste levensjaar in en de rede, die ik *more academico* op dezen dies heb uit te spreken, is in de reeks der rectorale oraties de zestigste. En hoewel het getal zestig op zich zelf beschouwd in het leven eener universiteit geen bijzondere beteekenis heeft, maakt het op den modernen mensch, wellicht onder den invloed van een zeker arithmetisch atavisme, dat de vage herinnering aan een oeroud talstelsel in de schemergebieden van den geest doet voortleven, zoozeer den indruk van afgerondheid, dat het ons verlokt tot retrospectieve bespiegelingen en ons doet terugblikken naar den tijd, waarin een aantal mannen in Nederland, die het Woord Gods beschouwden als het fundament van alle wijsheid en wetenschap, zich opmaakten om naar de beginselen der geopenbaarde Waarheid hun wetenschappelijken arbeid te richten en zijn resultaten te confronteeren met een humanistische cultuur, die de menschelijke rede als leidsvrouw volgde.

Zoo valt onze aandacht onwillekeurig op het probleem van de verhouding van Christendom tot cultuur en Gij kunt het verstaan, dat de philoloog, wiens belangstelling in het bijzonder uitgaat naar den tijd van het Romeinsche Keizerrijk, zich door zijn gedachtenassociaties vrij gewillig laat terugvoeren naar de eeuwen, waarin dat vraagstuk zich in het Westelijk deel van het Imperium Romanum voor het eerst voordeed, en, nu hij in exoterischen zin tot een breeden kring van toehoorders te spreken heeft, zich aangelokt voelt te handelen over een zuiver philologisch onderwerp, dat voor